

УДК 070: 808.2: 81'271.14 = 161.2

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/31.213788>

Олена БОЖКО,
 orcid.org/000-0002-0209-021X,
 кандидат педагогічних наук,
 доцент кафедри права та соціальних технологій
 Миколаївського міжрегіонального інституту розвитку людини
 Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»
 (Миколаїв, Україна) bor777@i.ua

ЛЕКСИЧНІ АНОРМАТИВИ НА ШПАЛЬТАХ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ГАЗЕТИ «РІДНЕ ПРИБУЖЖЯ»

Статтю присвячено проблемі порушення лексичної норми на сторінках Миколаївської газети «Рідне Прибужжя». Ця тема є актуальною, оскільки в медіатекстах регіональних видань такі помилки тиражуються, розхитують мовну норму, проте вони досі не стали об'єктом спеціального вивчення. Мета розвідки – проаналізувати, систематизувати й описати лексичні анормативи в регіональному виданні «Рідне Прибужжя» (далі – «РП»); визначити найбільш типові з них та основні помилкобезпечні місця.

З'ясовано, що лексичні помилки (анормативи), що їх зафіксовано в «РП», є типовими для більшості сучасних вітчизняних засобів масової комунікації. У текстах «РП» виявлено чотири види лексичних помилок: 1) інтерференци й росіянізми; 2) семантичну модифікацію лексем; 3) плеоназми й тавтологію; 4) помилки, причиною яких є змішування значень паронімів. Серед них домінують помилки першого й другого видів, що зумовлено впливом російської мови й використанням комп'ютерного перекладу. Також схарактеризовано всі основні помилкобезпечні місця.

Наведені приклади лексичних анормативів свідчать про суржикізацію мови головної газети Миколаївщини.

Зроблено висновок про причини зниження мовної культури провідної регіональної газети: 1) несприятливі соціально-економічні умови (регіонального й загальнодержавного рівнів), що призвели до скорочення штату, суміщення посад і зниження заробітної плати; 2) персональна культуромовна безвідповідальність, відсутність внутрішньої цензури й недостатня мовна компетентність журналістів; 3) відсутність спеціальних рубрик, матеріали яких культивували б мовну естетику.

Наголошено, що обласна газета має позитивний досвід просвітництва в 90-х рр. ХХ ст., коли українська мова отримала статус державної. Тоді журналіст Семен Тупайло започаткував масштабний патріотичний проєкт «А мова – як море», який охопив 240 випусків «Рідного Прибужжя». Таких інформативних і довершених матеріалів нині бракує.

Ключові слова: лексичний анорматив, інтерференца, росіянізм, семантична модифікація, плеоназм, тавтологія, паронім.

Olena BOZHKO,
 orcid.org/000-0002-0209-021X
 Candidate of Pedagogical Sciences,
 Associate Professor at the Department of Law and Social Technologies
 Mykolaiv Interregional Institute of Human Development
 of Open International University of Human Development “Ukraine”
 (Mykolaiv, Ukraine) bor777@i.ua

LEXICAL ANORMATIVES ON COLUMNS MYKOLAIV REGIONAL NEWSPAPER “RIDNE PRYBUZHHA”

The article is devoted to the problem of violation of the lexical norm on the pages of the Mykolayiv newspaper “Ridne Prybuzhzhya”. This topic is relevant because in the media texts of regional publications such errors are repeated, shake the language norm, but they have not yet become the object of special study. The purpose of the investigation is to analyze, systematize and describe lexical anormatives in the regional publication “Ridne Prybuzhzhya” (hereinafter – “RP”); identify the most typical of them and the places that are dangerous for errors.

It was found that the lexical errors (anormatives) recorded in the “RP”, are typical for most modern domestic media. In the texts of “RP” four types of lexical errors are revealed: 1) interferems and Russianisms; 2) semantic modification of tokens; 3) pleonasms and tautology; 4) errors caused by mixing the meanings of paronyms. They are dominated by errors of the first and second types, due to the influence of the Russian language and the use of computer translation. All the main places that are dangerous for errors are also characterized.

The given examples of lexical anormatives testify to surzhikization of language of the main newspaper of Mykolaiv region.

The conclusion is made about the reasons for the decline of the language culture of the leading regional newspaper: 1) unfavorable socio-economic conditions (regional and national levels), which led to staff reductions, combination of positions and lower wages; 2) personal cultural and linguistic irresponsibility, lack of internal censorship and insufficient linguistic competence of journalists; 3) the lack of special sections, the materials of which would cultivate linguistic aesthetics in readers.

It is emphasized that the regional newspaper has a positive experience of education in the 90s of the twentieth century, when the Ukrainian language received the status of the state. Then journalist Semen Tupaylo launched a large-scale patriotic project "And language is like the sea", which covered 240 issues of "Ridne Prybuzhzhya". There is currently a lack of such informative and complete materials.

Key words: lexical anormative, interferem, Russianism, semantic modification, pleonasm, tautology, paronym.

Постановка проблеми. Мова ЗМІ тривалий час сприймалася як єдине офіційне джерело достовірної інформації. Вироблений соціальний стереотип, очевидно, зумовлений періодами цензури всього друкованого. Крім того, друковані тексти в ЗМІ завжди були бездоганними щодо мовного оформлення, що досягалося завдяки професіоналізму працівників редакцій, журналістів, а також чіткому алгоритму роботи над такими матеріалами. Нині ж читачі натрапляють на численні мовні відхилення від норми.

У чому ж полягає причина? Насамперед в особливостях функціонування мови в ЗМІ. Це взаємопов'язані й взаємозумовлені процеси: помилки з мовної практики потрапляють у засоби масової комунікації й знову тиражуються в сучасній мовній практиці, бо слухачі, глядачі, читачі засвоюють їх автоматично, підсвідомо (Соколова, Бирик, 2014: 134). Серед причин сучасного стану культури мови газет, крім екстралінгвістичних чинників, Н. Зикун називає такі: по-перше, поповнення лав журналістів непідготовленими людьми, по-друге, відсутність внутрішньої цензури, по-третє, зниження рівня загальної культури в суспільстві (Зикун, 2012: 65).

Аналіз досліджень. Питання культури мови в українській пресі, радіо й телебаченні вивчають провідні мовознавці, соціологи й науковці із соціальної комунікації: Л. Ажнюк, С. Бирик, Л. Бурківська, К. Городенська, С. Єрмоленко, Н. Зикун, С. Ігнат'єва, Л. Масенко, М. Навальна, В. Німчук, А. Пономаренко, О. Пономарів, В. Труб, О. Сербенська, С. Соколова, Г. Сюта й ін. У розвідках Т. Бондаренко, А. Капелюшного запропоновано типологію лінгвоанормативів. У статтях Л. Боярської та І. Мариненко розглянуто й схарактеризовано різноманітні помилки в певних друкованих виданнях. Останніми роками порушення лексичної сполучуваності слів у газетних текстах перебувають у центрі уваги Л. Андрейчук, Н. Шульської. І хоча «лексичні помилки – продуктивне за кількістю репрезентантів аномативнонебезпечне

місце сучасних ... ЗМІ» (Шульська, 2018: 254), проблема аномативів лексичного рівня на шпальтах регіональних видань півдня України (зокрема Миколаївщини) ще досі не стала об'єктом спеціального дослідження. Сказане й підтверджує актуальність статті.

Мета статті – проаналізувати, систематизувати й описати лексичні аномативи в регіональному друкованому виданні «Рідне Прибужжя» (далі – «РП»); визначити найбільш типові з них й основні помилкобезпечні місця. Вибірку становили всі україномовні тексти Миколаївської обласної газети «РП» (січень – травень 2020), у якій публіцистичні матеріали друкують не лише українською, а й російською.

Виклад основного матеріалу. Проаналізувавши тексти «РП» за вказаний період, констатуємо, що в матеріалах головного редактора газети Т. Фабрикової, фахівця з багаторічним стажем, мовних помилок майже не трапляється. У дописах же решти журналістів відхилення від мовних норм різних рівнів не є поодинокими, що свідчить про недостатньо сформовану українськомовну компетентність і нерозвинуте чуття мови.

Виявлені помилки є цілком типовими для сучасних ЗМК. Підтримуючи думку Т. Бондаренко, помилкою вважаємо аноматив, тобто таке ненормативне лінгвоутворення, що виникає в результаті невмотивованого порушення літературної норми і є наслідком неправильних мисленевих операцій (Бондаренко, 2002: 112). У текстах газети «РП» наявні такі різновиди лексичних аномативів (у порядку спадання): 1) інтерфедеми й росіянізми; 2) семантична модифікація лексем; 3) плеоназми й тавтологія; 4) помилки, зумовлені нерозрізненням паронімів.

Серед лексичних помилок домінують **інтерфедеми й росіянізми** (38% від загальної кількості). Поняття «інтерфедема» в мовознавстві є порівняно «молодим». За Т. Бондаренко, інтерфедема – це мовна одиниця, що виникла в результаті інтерференційних процесів; лінгвоодиниця, утворена

буквальним перекладом з урахуванням фонетико-вимовних норм мови, що зазнає впливу (Бондаренко, 2003: 10).

Лексему *займатися*, основне значення якої в українській мові – ‘загорятися, спалахувати’, не вважаємо доречною в таких контекстах: *Підприємство практично не займається основним видом своєї уставної діяльності – проведенням наукових досліджень в аграрній сфері; Займався адміністративною діяльністю на посаді заступника начальника реакторного цеху № 1. У наведених прикладах більш виправданим видається заміна дієсловом *здійснювати*, а в інших текстах іншими варіантами: *виконувати обов’язки (кого), працювати, вести, навчати, робити, братися, поратися*.*

Не поступається за частотністю вживання й ненормативне *знаходиться* (замість питомих українських відповідників *перебувати, бути чи розташовуватися*): *За останні 5 років кілометраж газопроводів, що знаходяться в критичному стані (строк експлуатації яких перевищує 40 років), зріс у 5 разів; На сьогодні 80% сільських відділень знаходяться у населених пунктах, де живе менше 2 тис. людей; Відповідні копії документів знаходяться в сільській раді...; Зараз в Миколаївській області понад 100 газорегуляторних пунктів знаходяться в аварійному стані. Потребують редагування речення, що містять аноматив *розповсюдити*: *Людство спіткали надзвичайно важкі випробування, пов’язані зі швидким розповсюдженням смертоносного вірусу. Під впливом російського отменить хибно використано відмінити в значенні ‘визнати недійсним, анулювати’: Виходить, будь-яке рішення сесії місцевих рад можна поставити під сумнів або навіть відмінити. Для передавання таких смислів варто вживати *скасовувати*. У публіцистичних матеріалах «РП» досі не набув належного поширення й прикметник *чинний*. Натомість натрапляємо на діючий у значенні ‘який діє за певних умов, має юридичну силу’: У рамках діючої ліцензії енергоблоку № 1 залишилось працювати 5 років; Нагадуємо, що згідно з діючим законодавством, платниками військового збору є фізичні особи....**

Також спостерігаємо численні відхилення від лексичної норми, спричинені впливом російської, у таких контекстах: *Розв’язання композицій присилайте (надсилайте) на адресу редакції з позначкою «Шашки»; Утім, за словами жінки, це далеко не поодинокий випадок подібного (такого) розподілу землі в межах Софіївської сільської ради; Понад сто чоловік (осіб) підписалися під зверненням до «Рідного Прибужжя»; Вірні (пра-*

вильні) і найбільш повні відповіді на всі завдання надіслали переможці конкурсу; За кілька місяців Катерина Павлівна стала просунутим (досвідченим, компетентним) користувачем; Хіба так має відноситися (ставитися) голова до своєї громади?; Як запевнили податківці, штрафні санкції в будь-якому випадку (разі) не будуть «драконівськими»; У статті мого однофамільця (тезка) «Своя серед чужих» (газета «Рідне Прибужжя» № 10 від 05.03.2020) мова йшла про Головне управління Держпродспоживслужби в Миколаївській області...

До помилконебезпечних зон належать і ненормативні поєднання кількох слів. Наприклад, скальковане *точка зору*: Чи вигідно це з економічної точки зору? (краще – погляду). Хоча таке речення можна зредагувати інакше: Чи є це економічно вигідним? Чи є в цьому економічна вигода?. Фіксуємо низку не адаптованих до української мови сполучень слів: *На обласному рівні ми піднімали питання (порушували); У той же час (тоді як, однак) землю активно скуповують місцеві багатії; Більше того (ба більше, до того ж, крім того), В. Москаленко й не заперечувала, що підпис – її; Житлово-комунальні послуги надані мешканцям будинку в основному (здебільшого, переважно) в повному обсязі; Тим не менше (однак, але) дивує інше – неспроможність (чи небажання?) нової влади побороти корупцію в стінах земельного відомства; У першу чергу (передусім, насамперед) маємо припинити це приниження українського суспільства; Таким чином (отже), випадки відсторонення працівника від роботи чітко прописані законодавством.*

В україномовних текстах «РП» журналісти використовують і комп’ютерний переклад, що призводить до нерозрізнення семантики слів: *У Доманівському районі Миколаївської області зафіксовано вогнище коронавірусу. Тобто автор тексту переклав очаг як вогнище буквально. У такому контексті варто використати український іменник *осередок*.*

Отже, наведені приклади лексичних аномативів цієї групи свідчать про суржикізацію мови головної газети Миколаївщини – «РП». Через необхідність економити на коректорах редакція «РП» пропускає такий мовний матеріал, що, за словами С. Соколової й С. Бибики, «виразно відбиває комунікативну модель: бажання замінити «російським загальнозрозумілим» словом український нормативний відповідник» (Соколова, Бибики, 2014: 135).

Другі за частотністю аномативів лексичного рівня (29% від загальної кількості) є **семантично**

модифіковані лексеми, що виникають унаслідок лексико-семантичного процесу: «слово частково або повністю втрачає свою концептуальність, системність, семантику і набуває властивостей, що нормативно йому не притаманні» (Бондаренко, 2003: 9). Одним із найбільш численних відхилень від норми є вживання лексеми *даний* у невласливому їй указівному значенні. Тому краще вжити займенники *цей*, *такий*: *Законом України «Про державну службу» на даний час проведення перерахунків та індексації пенсій не передбачено; ...3 19 квітня підприємці зможуть використувати дані програмні комплекси; звернулися громади області з проханням затвердити даний перелік рішенням сесії*.

У значенні ‘нині, тепер, сьогодні’ невіправдано вжито прислівник *наразі*: *Наразі ми працюємо, але лише – з невідкладних питань; Наразі я готую відповідну скаргу до Генеральної прокуратури ...; Наразі немає вакцини для захисту від нової коронавірусної інфекції*.

Семантику ‘отже, тому’ безпідставно передано виключно за допомогою лексеми *відтак*, що останнім часом активізувалася в публіцистичному стилеві: *Відтак, посилаючись на ефемерне порушення, чиновник, на нашу думку, зловживає своєю посадою та нехтує правами громадян на землю; Відтак не проводилося жодних слідчих дій. Розповіли ми це на прикладі ... Геннадія Шияна, який є колишнім працівником філії, відтак, ... зміг кваліфіковано захищати свої права та інтереси*.

Не беруть до уваги журналісти й особливості семантики займенників *котрий* – який у складних реченнях: *Повинні бути первинні документи, котрі підтверджують таку зайнятість; Це ... думка багатьох депутатів, котрі виступають за конструктивну роботу нашого представницького органу. Енергетики заважали поміняти прилад обліку електроенергії, котрий був куплений Г. Шияном за власні кошти. За допомогою котрий краще виділяти один об’єкт із кількох (Котра година?), а підрядні означальні частини приєднувати займенниками *що*, *який*.*

«Класичним» залишається порушення лексичної норми в реченнях, де прикметник *наступний* ужито замість *такий*: *З метою правильного застосування законодавства про працю під час дії карантинних заходів звертаємо увагу на наступне*. Проте зазначимо, що останнім часом цей аноматив трапляється значно рідше.

Кваліфікуємо як порушення мовної норми функціонування низки дієслів:

– *посилатися* (і похідних від нього *посилаючись*, *посилання*) – замість *покликатися*, *поклика-*

ючись, *покликання*) у таких контекстах: *Секретар комісії дала детальні роз’яснення, посилаючись на чинні документи; У листі лише загальні фрази, а посилання на закони відсутні*. Оскільки посилання стосується зв’язки між електронними сторінками в гіпертекстах, то цілком виправдано її вжито, наприклад, у такому реченні: *Скористайтесь онлайн сервісами вебпорталу Пенсійного фонду України за посиланням: <https://portal.pfu.gov.ua/>;*

– *складати* в значенні ‘входити як частина чого-небудь’: *Про тариф слід сказати додатково. Для атомних станцій він складав: у 2014 році – 28,25 коп. за кВт/год. Указаний смисл передає дієслово *становити*;*

– *підкреслити*, якщо йдеться власне про вирішення чого-небудь в усному мовленні, виділення голосом й інтонацією: *Керівник Миколаєва підкреслив (наголосив), що це один з найважливіших проєктів останніх років;*

– *займати* у словосполученні з іменником *місце*: *Третє місце зайняв (посів) Сергій Мішин з міста Каховка Херсонської області;*

– *дозволяти* в поєднанні з інфінітивом: *Відтермінування дозволить (дасть змогу, можливість) українським компаніям стати сильнішими і бути краще готовими до конкуренції*.

Віддієслівний іменник *виключення* недоцільно вжито в значенні ‘відхилення від звичайного, від загального правила’: *Це нагальна проблема всієї України і Миколаївщина не виключення (виняток)*.

Плеоназми й тавтологію зафіксовано у 20% загальної кількості аномативів. У цій групі найбільш поширеним мовним покручем лишається вислів *сьогоднішній день*: *До сьогоднішнього дня (до цього часу, дотепер) навіть розпорядження про скликання комісії ми не бачили. До сьогоднішнього дня питання так і залишається невирішеним (до цього часу, дотепер)*.

Стилістично невіправданими вважаємо повтори слів *їх власні* й *моя особиста*: *Від них відвернулися їх власні діти. Моя особиста (моя) позиція, як голови Миколаївської облдержадміністрації, дуже проста. Дописувачам публіцистичних матеріалів варто уникати іменників *взаємодносини/взаємовідношення*: *Головним «каменем спотикання» у взаємовідносинах (відносинах) між споживачем та акціонерним товариством стала ситуація, коли енергетики заважали поміняти прилад обліку електроенергії. Взаємовідношення (взаємини, стосунки) сусіди з’ясовували ще довго. Часто натрапляємо на аномативи *дуже сильно* й *всі можливі*: *Потрібні ресурси. І не лише людські, а й фінансові. І нам їх, на жаль, зараз***

дуже сильно (дуже) бракує. Миська рада буде вас наказувати (карати) всіма можливими (всіма) способами.

Оскільки тривалий має значення ‘довгий’, то прикметник довготривалий варто замінити іншим: Чому ж спостерігається таке довготривале (тривале, затяжне) зволікання у досить легкій кримінальній справі?

Багатослів’я надає текстам канцелярського відтінку, наприклад: Хочу подякувати усім платникам податків Миколаївщини, хто добросовісно виконує покладені на них обов’язки зі сплати податків (пропонуємо ... подякувати всім добросовісним платникам податків Миколаївщини). З’ясувавши, що ... за віком їй 82 роки (їй 82 роки), О. Стадник розпорядився вжити необхідних заходів для негайного поновлення газопостачання до квартири Зіни Р. Уже о 16 годині газопостачання було поновлене. (... розпорядився поновити газопостачання Зінаїди Р.).

Крім того, тавтологія (також спільнокоренових слів) позбавляє публікації природності й легкості, перешкоджає адекватно сприймати зміст матеріалу, відволікаючи увагу читача на чисельні повтори, наприклад: Для припинення газопостачання газопостачальник має, згідно із (відповідно до) ст. 651 ЦК, отримати згоду споживача або дозвіл суду. А от здійснити самоуправно «чикчирик» труби газопостачання, що вчинило ПАТ, закон не дозволяє, у тому числі не дозволяють і правила (забороняє і закон, і правила). Вони дозволяють лише здійснити заходи з припинення газопостачання. У наведеному уривку в межах трьох речень зафіксовано дванадцять повторів слів газопостачання/газопостачальник (4); дозвіл/дозволяти (4); згідно з/згода (2); здійснити (2). Такі порушення лексичної норми, звичайно, потребують редакторського втручання.

Помилки, зумовлені сплутуванням значення **паронімів**, становлять найменшу групу (13% від загальної кількості виявлених лексичних аномативів). До них зараховано такі слова:

– проблема (‘складне питання’) – проблематика (‘сукупність проблем’): Радник голови обласної ради Оксана Корсак вже не вперше порушує проблематику (питання) обласного центру соціально-психологічної допомоги м. Вознесенськ;

– приводити (‘спричиняти, бути причиною позитивних наслідків’) – призводити (‘до негативних наслідків’): Міністр також додав, що недопуск до ринку землі іноземців у 2020 році призведе (приведе) до того, що ціни на землю будуть зростати повільніше. Поступовий знос газороз-

подільних мереж приведе (приведе) до наростаючої загрози їх аварійності;

– проявляти (‘обробляти проявником фотоплівку’) – виявляти (‘показувати, робити помітним’): До Києва з різних куточків України з’їхалися цілими сім’ями зелені Еко Діди Морози та Еко Снігуроньки, які проявили (виявили) величезне бажання зберегти та відновити хвойні насадження.

У цій групі також фіксуємо аномативи, пов’язані з неуважністю до вживання термінів певної галузі, як-от метрології (перевірка й інтерферема перевірка): Міжспівірочний період на даний вид лічильника становить шість років, відтак його потрібно терміново замінити в цьому році (РП, ...). Хоча далі в публікації використано нормативні лексеми: Згідно з вимогами статті 28 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» засоби виміральної техніки, що перебувають в експлуатації, підлягають періодичній повірі через міжспівірочні інтервали.

Висновки. Як бачимо, в «РП» кількість лексичних помилок є істотною. Тобто провідне газетне видання Миколаївщини нині розкитує літературну норму. Хоча ще на межі ХХ–ХХІ ст. (коли українська мова зміцнювала позиції в усіх сферах діяльності, а навчальної й довідкової літератури з питань культури мовлення бракувало) саме «РП» її культивувало, формувало естетику літературної мови. Семен Тупайло започаткував масштабний патріотичний проєкт, ведучи авторську рубрику «А мова – як море». 240 випусків побачили світ. «У цій регулярній добірці неухильно відстоювався державний статус української мови, розміщувалися цікаві матеріали про знаних поборників українського слова – педагогів, митців, громадських діячів, наводилися складні приклади перекладів та правильного вживання лексичних одиниць» (РП, 25.01.2018). Миколаївці, які тоді передплачували «РП», з вдячністю й теплом згадують матеріали С. Тупайла й тепер.

Нині ж на мовній якості «РП» негативно позначилися такі події, як тривала економічна блокада редакції за ініціативи обласних органів влади Миколаївщини (2018–2019 рр.), «карантинний період», що розпочався з 12 березня 2020 року й спричинив зниження активності рекламодавців. З квітня 2020 року колектив «РП» змушений працювати в режимі внутрішнього суміщення посад і зниження заробітної плати.

У таких українських несприятливих економічних умовах і за необхідності швидкої підготовки публікацій персональна відповідальність журналістів

«РП» за мовну культуру матеріалів зростає в рази. Уже на етапі створення тексту кожен із авторів має виявити власні мовні знання, а не покладатися на редакторську правку. Отже, сьогодні проблема

культури мови українських ЗМІ – це питання не лише редакторів, а й насамперед журналістів, які виявляють незнання лексичної норми й неналежний рівень мовленнєвої компетентності.

ДЖЕРЕЛО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Миколаївська обласна газета «Рідне Прибужжя». URL: <https://rp.mk.ua/>. (дата звернення: 10.06.2020).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко Т. Г. Критерії виявлення мовних помилок під час редагування журналістських матеріалів. *Наук. зап. Ін-ту журналістики*. Київ : Ін-т журналістики КНУ ім. Т. Шевченка, 2002. Т. 8. С. 112–117.
2. Бондаренко Т. Г. Типологія мовних помилок та їх усунення під час редагування журналістських матеріалів : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08. Київ : Ін-т журналістики КНУ ім. Т. Шевченка, 2003. 18 с.
3. Зикун Н. І. Культура мови і рівень довіри до медіатекстів. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія «Філологія»*. 2012. Вип. 31. С. 63–66.
4. Соколова С. О., Биби́к С. П. Українська мова в сучасних засобах масової комунікації: проблеми культури мови, стилістики та соціолінгвістики. *Українська мова*. 2014. № 2. С. 133–145.
5. Шулська Н. Редакторська культура сучасного медіатексту: лексичні аномативи. *Теоретична і дидактична філологія. Серія «Філологія (літературознавство, мовознавство)»*. 2018. Вип. 28. С. 253–259. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tdff_2018_28_29 (дата звернення: 05.06.2020).

REFERENCES

1. Bondarenko T. H. Kry'teriyi vy'yavlennya movny'kh pomy'lok pid chas redahuvannya zhurnalists'ky'h materialiv. [Criteria for detecting language errors when editing journalistic materials]. *Scientific notes of the Institute of Journalism*. Kyiv : Institute of Journalism Kyiv National Taras Shevchenko University, 2002. Vol. 8. pp. 112–117 [in Ukrainian].
2. Bondarenko T. H. Ty'pologiya movny'kh pomy'lok ta yikh usunennya pid chas redahuvannya zhurnalists'ky'h materialiv. [Typology of language errors and their elimination when editing journalistic materials] : dissertation abstract of candidate of philological sciences. 10.01.08. Kyiv : Institute of Journalism Kyiv National Taras Shevchenko University, 2003. 18 p. [in Ukrainian].
3. Zy'kun N. I. Kul'tura movy' i riven' doviry' do mediatekstiv. [Language culture and level of trust in media texts]. *Scientific works of Kamyanyets-Podilsky National University Ivan Ogienko*. 2012. Vol. 31. pp. 63–66 (Series «Philology») [in Ukrainian].
4. Sokolova S. O., By'by'k S. P. Ukrayins'ka mova v suchasny'kh zasobakh masovoyi komunikatsiyi: problemy' kul'tury' movy', sty'listy'ky' ta sotsiolingvisty'ky'. [Language in modern mass media: problems of language culture, stylistics and sociolinguistics]. *Ukrainian language*. 2014. № 2. pp. 133–145 [in Ukrainian].
5. Shul's'ka N. Redaktors'ka kul'tura suchasnoho mediatekstu: leksy'chni anormaty'vy'. [Editorial culture of modern media text: lexical anomalies.]. *Theoretical and didactic philology*. 2018. Vol. 28. pp. 253–259. Series: Philology (literary studies, linguistics). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tdff_2018_28_29 [in Ukrainian].